

Ohje osaamisen näytön hakemisesta (opettajankoulutus)

1. Perehdy opintojaksojen arviointikriteereihin ja tutustu tämän ohjeen sarakkeisiin, jotka koskevat osaamisen näytön edellytyksiä ja osoittamistapoja.
2. Tee osaamiskartoitus.
3. Keskustele osaamisen näyttömahdollisuudesta ryhmäsi vastuuopettajan kanssa.
4. Täytä osaamisen näyttöhakemus (eAHOT) viimeistään kaksi viikkoa ennen opintojakson alkamista. Opetusharjoittelun sekä Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio -opintojaksojen osaamisen näyttöhakemuksia otetaan vastaan koko opintojen ajan.
 - Liitä hakemukseen myös työtodistus/työtodistukset, joihin perustuen haet osaamisen näyttöä sekä mahdollisesti muita dokumentteja, jotka osoittavat osaamistasi.
 - Tee hakemukseen myös alustava osaamisen näyttösuunnitelma eli miten osoitat osaamisesi.
5. Jos saat puoltavan päätöksen, tarkenna vielä opettajan kanssa osaamisen näyttösuunnitelmaa.
6. Toteuta näyttö.

Opintojaksojen arviointikriteerit, osaamisen näytön edellytykset ja osoittamistavat

Moduuli: Ammattipedagogiset opinnot 18 op

Opintojakso: Dialoginen vuorovaikutus 3 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee viestinnän ja vuorovaikutuksen käsitteitä ja teorioita yksilön, yhteisön ja verkostojen tasolla. • Hän valitsee oppimisen edistämisen kannalta tarkoituksenmukaisia kirjallisen ja suullisen viestinnän sekä vuorovaikutuksen menetelmiä. • Hän soveltaa dialogisuutta sekä verkko- että lähiopetuksessa oppimista syventävällä tavalla. • Hän ymmärtää ryhmädynamiikan lainalaisuuksia. • Hän edistää toiminnallaan yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. 	<p>Monipuolista kokemusta opetus- ja koulutustyöstä, joka on sisältänyt myös verkko-ohjausta.</p> <p>On toiminut esimerkiksi vuorovaikutuskouluttajana.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan opetustilanteella tai sen tallenteella ja lisäksi sen suunnitelmalla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • viestinnän/vuorovaikutuksen taustateoriat, erilaiset kirjalliset/suulliset viestinnän ja vuorovaikutuksen menetelmät perusteluineen, dialogimenetelmät verkossa ja lähiopetuksessa. Mukana pitää olla myös arviointia, miten yllä mainitut edistävät yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. <p>Näytössä hakijan tulee osoittaa ymmärtävänsä dialogisuuden käsitteen ja merkityksen.</p>

Opintojakso: Opetuksen suunnittelu ja henkilökohtaistaminen 6 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee oman alansa työelämän, yrittäjyyden ja kestävän kehityksen edellyttämät osaamisvaatimukset. • Hän tuntee opetussuunnitelmakäytännön, opetusalan mahdolliset tutkinnon perusteet ja/tai opetussuunnitelmat, ennakkointiaineistot sekä muut opetukseen vaikuttavat ohjeistukset. • Hän hyödyntää niitä opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. • Hän hallitsee henkilökohtaistamisen ja ohjauksen käytänteitä ja menetelmiä. • Hän ottaa huomioon opiskelijoidensa tarpeet vahvistaen heidän identiteettinsä ja minäkuvansa kehittymistä myös uraohjauksen näkökulmasta. 	<p>Kokemusta ammatillisen koulutuksen tai ammattikorkeakoulun opetustehtävistä, HOPSin laadinnasta ja/tai henkilökohtaistamisesta (HOKS).</p> <p>Kokemusta ammatillisen koulutuksen tai ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ohjaus- ja uraohjaustyöstä.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan portfoliolla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjallisen kuvauksen, josta ilmenevät kestävän kehityksen, oman alan työelämän ja yrittäjyyden edellyttämien osaamisvaatimusten huomioiminen opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. • Kirjallisen kuvauksen, jossa ilmenevät opetusalan tutkinnon perusteiden, opetussuunnitelman sekä muiden opetukseen vaikuttavien ohjeistusten tuntemus. • Todistuksen osallistumisesta oppilaitoksen HOPS- tai HOKS-työskentelyyn, esim. lähiesimiehen allekirjoituksellaan todistama työtodistus. • Kirjallista pohdintaa käyttämistään ohjauksen ja uraohjauksen käytänteistä ja menetelmistä. • Kirjallista pohdintaa opiskelijoiden yksilöllisistä lähtökohdista ja niiden huomioimisesta identiteetin ja minäkuvan kehittymisen

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
		<p>vahvistamiseksi, esimerkkejä lähtökohtien huomioon ottamisesta opetuksessa ja ohjauksessa.</p> <p>Lisäksi osaamisen näytön esittely lähipäivänä/verkossa tai tallenteen/videon muodossa.</p>

Opintojakso: Oppimiskäytännöt ja opetusmenetelmät 5 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija valitsee opetukseensa soveltuvia pedagogisia malleja. • Hän soveltaa monipuolisesti ja luovasti teknologian mahdollisuuksia ja opetusmenetelmiä erilaisissa opetuksen toteutustavoissa, kuten lähi-, verkko- ja hybridiopetuksessa. 	<p>Opetus-, ohjaus- ja/tai koulutuskokemusta erilaisissa oppimisympäristöissä.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan portfoliolla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esimerkkejä opetuksessa käytetyistä monipuolisista oppimisympäristöistä dokumenttien, linkkien, tallenteiden ja/tai videotallenteiden muodossa. • Dokumentteja, joista ilmenevät perusteltujen, eettisesti kestävien ja monipuolisten pedagogisten mallien ja opetusmenetelmien valinta sekä opetuksen toteutus, esim.

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none">• Hän hyödyntää opetuksessaan tarkoituksenmukaisia oppimisympäristöjä.• Hän noudattaa tekijänoikeuksiin ja tietosuojaan liittyviä normeja ja periaatteita.		<p>kirjallisia dokumentteja, tallenteita/videotallenteita, linkkejä.</p> <ul style="list-style-type: none">• Esimerkkejä opetusteknologian hyödyntämisestä opetuksessa.• Esimerkkejä, kuinka on noudattanut tietosuojan ja tekijänoikeuksiin liittyviä normeja. Tuotava esiin myös oman alan kriittiset tietosuojan ja tekijänoikeuksiin liittyvät tilanteet. <p>Lisäksi osaamisen näytön esittely lähipäivänä/verkossa tai tallenteen/videon muodossa.</p>

Opintojakso: Arviointi 4 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija hallitsee monipuolisesti arviointimenetelmiä ja palautteenannon käytänteitä. • Hän tuntee harjoitteluoppilaitoksen koulutusasteen osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteita ja käytänteitä. • Hän tuntee opiskelijoiden itsearviointi- ja vertaisarviointitaitojen kehittämisen menetelmiä. 	<p>Palautteenannon ja osaamisen arviointikokemusta opettajana ammatillisessa koulutuksessa tai ammattikorkeakoulussa.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan portfoliolla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelman opintojakson/teeman/moduulin yms. arvioinnin toteuttamisesta. • Dokumentteja/videotalliointeja tehdystä arviointityöstä sekä osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta sekä opiskelijan itsearviointitaitojen tukemisesta. <p>Lisäksi osaamisen näytön esittely lähipäivänä/verkossa tai tallenteen/videon muodossa.</p>

Moduuli: Syventävät ammattipedagogiset opinnot 9 op

Opintojakso: Kulttuuritietoisuus 3 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija ymmärtää kieli-, kulttuuri- ja sukupuolietietoisuuden merkityksen opetustyössä. • Hän tuntee erilaisten kulttuurien piirteitä ja opetustyöhön liittyviä kulttuuriteorioita. • Hän ymmärtää ja ottaa huomioon kulttuurisen moninaisuuden vaikutuksia opettajan työhön. • Hän tietää keinoja tukea maahanmuuttajataustaisen opiskelijan integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan. 	<p>Kokemusta monikulttuuristen ryhmien opettamisesta, kouluttamisesta ja ohjaamisesta (esim. maahanmuuttajaluokat, kv-ohjelmat).</p> <p>On perehtynyt teorioihin, jotka koskevat kieli- ja kulttuuritietoisuutta.</p>	<p>Osaaminen osoitetaan opetustilanteella tai sen tallenteella (sisältönä on ohjeistaa uutta opettajaa monikulttuuriseen opetustyöhön) lähipäivän aikana tai verkossa.</p> <p>Tarpeen vaatiessa osaamista voi edellisen lisäksi osoittaa esim. esseellä, nauhoitteella ja/tai haastattelulla, jossa on pohdintaa, miten monikulttuurisuus on vaikuttanut omaan opetustyöhön sekä miten on ottanut huomioon ja osaa soveltaa kieli- ja kulttuuritietoisuusteorioita omassa työssään.</p>

Opintojakso: Erityinen tuki 3 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tunnistaa opiskelijoiden yksilölliset lähtökohdat, oppimisedellytykset ja erityisen tuen tarpeet. • Hän ottaa huomioon opiskelijoiden yksilölliset erityisen tuen tarpeet ohjauksessa, opetuksessa ja arvioinnissa. • Hän tuntee erityisen tuen menetelmällisiä ratkaisuja. 	<p>Kokemusta ammatillisen koulutuksen tai ammattikorkeakoulun erityisen tuen opetustehtävistä, HOPSin laadinnasta ja/tai henkilökohtaistamisesta (HOKS).</p>	<p>Osaaminen osoitetaan portfoliolla, joka sisältää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjallista pohdintaa opiskelijoiden yksilöllisistä lähtökohdista ja tuen tarpeista, lisäksi esimerkkejä lähtökohtien huomioon ottamisesta opetuksessa ja ohjauksessa sekä opiskelijahuoltojärjestelmän tuntemuksesta. • Kirjallinen kuvaus käyttämistään erityisen tuen menetelmistä ja arvioinnin käytänteistä. <p>Lisäksi osaamisen näytön esittely lähipäivänä/verkossa tai tallenteen/videon muodossa.</p>

Opintojakso: Koulutuksen verkostot 3 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija ymmärtää ammatillisen opettajan roolin työelämän kehittäjänä ja alueellisena vaikuttajana. • Hän tunnistaa eri koulutusalojen ja koulutusasteiden rajapintojen yhteistyömahdollisuuksia. • Hän tietää erilaisia kansallisia ja kansainvälisiä ammatillisen koulutuksen työelämä- ja sidosryhmäverkostoja ja niiden hyödyntämismahdollisuuksia esimerkiksi koulutustarpeiden ennakoitivyössä. 	<p>Kokemusta ammatillisen koulutuksen kansallisesta tai kansainvälisestä työelämä- ja verkostoyhteistyöstä (esim. erilaiset projektit, kv-koordinaattorit ja opettajat, jotka tekevät aktiivista verkostoyhteistyötä).</p>	<p>Osaaminen osoitetaan esim. työtodistuksella sekä kirjallisella koonnilla, portfolioilla tai esittelyvideolla.</p>

Moduuli: Opetusharjoittelu 9 op

Opintojakso: Orientaatio opetusharjoitteluun 3 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee ammatillista koulutusta ja opettajan työtä ohjaavaa lainsäädäntöä, määräyksiä ja ohjeistuksia. • Hän tuntee ammatillisen koulutuksen rahoituslähteitä ja ymmärtää niiden merkityksen opettajan työssä. • Hän tuntee ammatillisen opettajan työn käytänteitä ja kehittämissuuntia. 	Toiminut ammatillisen koulutuksen tai ammattikorkeakoulun päätoimisena opettajana ja on perehtynyt ko. sisältöihin: normit, ohjeistukset, rahoituslähteet ja ammatillisen opettajan työn käytänteet.	<p>Osaaminen osoitetaan kirjallisella tuotoksella tai tallenteella, jossa kuvataan sisältöjen vaikutus opetustyöhön:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näyttöaineistossa tulee osoittaa tuntevansa koulutuksen lainsäädännön, määräykset, ohjeet, rahoituslähteet, opettajan työn sisällön, työehtosopimukset sekä työajan, palkkauksen ja laadunhallinnan ja niiden vaikutuksen opettajan työhön.

Opintojakso: Opetusharjoittelu oppilaitoksessa 6 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija laatii suunnitelman opetusharjoittelun toteuttamiseksi ammatillisessa opetuksessa. 	Päätoimista ja monipuolista opetus- ja ohjaukokemusta ammatillisesta oppilaitoksesta, ammattikorkeakoulusta, yliopistosta	<p>Osaaminen osoitetaan opetustilanteella tai sen tallenteella sekä portfoliolla, joka sisältää:</p>

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Hän toteuttaa suunnitelmansa tavoitteellisesti ja soveltaa sitä tilanteiden edellyttämällä tavoilla. Hän antaa palautetta opiskelijoiden osaamisen kehitymisestä ja arvioi osaamista. 	<p>tai vapaan sivistystyön oppilaitoksesta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Videonäytteitä sekä oppimateriaaleja, toteutussuunnitelmia, opiskelijapalautteita ja arviointisuunnitelmia. Ansioluettelon tai työtodistukset opettajakokemuksesta. Esimiehen lausunnon hakijan opetus-, ohjaus- ja arviointiosaamisesta suhteessa opetusharjoittelun arviointikriteereihin.

Moduuli: Pedagogisen asiantuntijuuden kehittäminen 11 op

Opintojakso: Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaaminen 6 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Opettajaopiskelija kehittää ammatilliseen koulutukseen liittyvää pedagogista asiantuntijuuttaan tutkivalla otteella. Hän hankkii ja tuottaa ammattipedagogista tietoa kriittisesti. 	<p>On osallistunut aktiivisesti ammatillista koulutusta ja/tai ammattikorkeakoulutusta kehittävään TKI-toimintaan (esim. hankkeet, projektit oppilaitosten välillä ja/tai työelämän kanssa).</p>	<p>Osaaminen osoitetaan</p> <ol style="list-style-type: none"> Dokumenteilla, jotka todentavat osallistumisen TKI-toimintaan. Reflektoimalla omaa pedagogisen asiantuntijuuden kehittymistä.

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Hän osallistuu ammatillisen koulutuksen TKI-toimintaan tai oman alansa koulutuksen ja työelämän rajapintojen yhteistyötä kehittävään toimintaan. Hän dokumentoi kirjallisesti TKI-toimintansa ja esittelee sen tulokset viestinnällisesti toimivalla tavalla. 		3. Osaamisen näytön esittely lähipäivänä/verkossa tai tallenteen/videon muodossa.

Moduuli: Kasvatustieteelliset perusopinnot 13 op

Opintojakso: Kasvatustiede tieteenalana 4 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Opettajaopiskelija ymmärtää kasvatustieteen luonteen ja tuntee keskeisen käsitteistön. Hän tietää kasvatustieteen keskeiset tutkimusalueet sekä tunnistaa arkiajattelun ja tieteellisen tiedon erot. 	Perehtynyt työssään tai harrastuksen kautta ko. kirjallisuuteen.	Osaaminen osoitetaan kirjallisella tai suullisella (taltioitava) tentillä.

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Hän ymmärtää erilaisten kulttuurien ihmiskäsityksiä ja niiden merkityksiä opettajan työssä. 		

Opintojakso: Koulutus yhteiskunnallisena tehtävänä 4 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none"> Opettajaopiskelija tuntee suomalaisen koulutusjärjestelmän kehityshistorian. Hän ymmärtää koulutuksen yhteiskunnalliset tehtävät. Hän tuntee koulutuspoliittisen päätöksentekoprosessin ja ammatillisen opettajan koulutuspoliittisia vaikuttamismahdollisuuksia. Hän tunnistaa koulutuksen tulevaisuuden näkymiä. 	Perehtynyt työssään tai harrastuksen kautta ko. kirjallisuuteen.	Osaaminen osoitetaan kirjallisella tai suullisella (taltioitava) tentillä.

Opintojakso: Oppimisen keskeisiä teorioita 5 op

Arviointikriteerit	Tyypillisiä osaamista kartuttaneita tehtäviä tai ympäristöjä	Osaamisen osoittamistavat
<ul style="list-style-type: none">• Opettajaopiskelija ymmärtää oppimiseen liittyviä keskeisiä käsitteitä ja oppimisteorioita.• Hän tuntee ihmisen kehittymisen eri vaiheet ja niiden vaikutuksen oppimiseen.• Hän ymmärtää ammatillisen osaamisen kehittymisen jatkuvana oppimisprosessina.	Perehtynyt työssään tai harrastuksen kautta ko. kirjallisuuteen.	Osaaminen osoitetaan kirjallisella tai suullisella (taltioitava) tentillä.